

ELSKE VAN PIENBROEK

Elske van Pienbroek (56) werkt sinds 1992 als docent aan de huisartsenopleiding in het LUMC. Ze werkte van 1990 – 2012 parttime in een huisartsenpraktijk en was de laatste 12 jaar mede-eigenaar. In 2008 kreeg ze borstkanker. Twee jaar geleden moest Elske noodgedwongen haar praktijk opgeven. Van de hormoontherapie raakte ze in een depressie en ze kon haar werk niet langer doen. Stoppen als huisarts was een lastige emotionele beslissing.

‘Soms vertel ik mijn studenten dat ik borstkanker heb gehad en de gevolgen daarvan, maar alleen als het nuttig is voor het onderwijs. Ik ben nu schoon. Gelukkig heb ik met lesgeven nooit hoeven stoppen, ik doe het met veel plezier. Door mijn ervaring als arts én als patiënt leer ik ze hoe belangrijk het is om te kijken naar het verhaal achter de klacht. De standaard diagnostiek van mammacarcinoom van het Nederlands Huisartsen Genootschap waarmee een huisarts werkt om te checken of een knobbeltje borstkanker kan zijn, volg je, maar je vraagt zeker door. Je houdt je niet alleen aan die richtlijnen vast. Als arts kun je ervan overtuigd zijn dat het niets ernstigs is, maar als een vrouw iets voelt, moet je op haar ongerustheid ingaan. Probeer je in te leven in de patiënt, benadruk ik altijd.

Een jaar na mijn behandeling – borst- en lymfeklierweefsel weggehaald, preventief baarmoeder en eierstokken verwijderd, chemokuren en bestralingen – pakte ik de draad weer op. Maar door de chemokuren en medicijnen die ik slikte, werd ik somber.

Voor ik borstkanker kreeg, bouwde ik tijdens mijn werk in de praktijk een professioneel muurtje om me heen. Ik kon wel meelevens met een patiënt, maar hield ook gepaste afstand. Dat lukte niet meer. En als patiënten vroegen hoe het met mij ging, sprongen de tranen in mijn ogen. Ik heb een time-out genomen in de hoop dat het beter zou gaan. Definitief stoppen als huisarts? Die knoop wilde ik nog helemaal niet doorhakken. Het is een van de moeilijkste beslissingen van mijn leven geweest.’



KOMT EEN VROUW BIJ DE DOKTER

Wat hoort een huisarts eigenlijk te doen als iemand bij hem komt met het vermoeden van een knobbeltje?

HET PROTOCOL

Om de huisarts te ondersteunen geeft het Nederlands Huisartsen Genootschap (NHG) richtlijnen voor de diagnostiek en behandeling van veel aandoeningen die in de huisartsenpraktijk voorkomen, ook voor de diagnose borstkanker. Er worden voorbeelden gegeven van klachten en er wordt beschreven wat dan de vervolgstappen moeten zijn.

ALS DE HUISARTS INDERDAAD EEN KNOBBELTJE VASTSTELT

- Bij aanwijzingen voor een kwaadaardige tumor (onregelmatige of slecht afgrensbare tumor, tumor die vastzit aan de huid en/of onderlaag, schilfering of eczeem van de tepel (en niet alleen de tepelhof), huid- en/of tepelintrekking, regionale lymfeklierzwellings: verwijs direct naar mammapoli.
- Bij lokale voelbare afwijking zonder aanwijzingen voor kwaadaardigheid en leeftijd van 30 jaar of ouder: mammografie laten maken. Bij jongere vrouwen een echografie laten maken, tenzij de afwijking verdwenen is in een andere fase van de cyclus.
- Bij verdachte uitslag: verwijs naar mammapoli. Bij gunstige uitslag: controle na drie maanden. Bij nog aanwezige voelbare afwijking of toename in grootte: verwijs naar mammapoli.

ALS DE PATIËNT EEN KNOBBELTJE VOELT EN DE HUISARTS NIET

- Controleer na 2 weken. Als de vrouw iets blijft voelen: verricht alsnog mammografie (bij vrouwen jonger dan 30 jaar echografie). Bij aanhoudende klachten: verwijs naar mammapoli.
- Lokale pijn of gevoeligheid in één borst: controleer na twee weken en bij aanhoudende klachten na drie maanden; bij blijvende klachten: verricht mammografie; bij aanhoudende pijnklachten drie maanden na een negatieve uitslag van mammografie: verwijs naar mammapoli.

ALS DE PATIËNT HEEFT MEEGEDAAN AAN HET BEVOLKINGSONDERZOEK

- Bij een mammografie met verdenking op een kwaadaardige tumor:
- zelf contact opnemen met de vrouw, indien zij geen contact opneemt;
 - zorg dragen voor verwijzing naar een mammapoli;
 - de vrouw voorlichten over de te volgen procedure;
 - de verwijzing melden aan Bevolkingsonderzoek.

HET PROTOCOL
De richtlijnen van
het Nederlands
Huisartsen
Genootschap
beslaan 35 pagina's.

